

Τμήμα Φιλοσοφίας

Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων

Αντιγόνη Ντόκα

Πώς γράφουμε μια επιστημονική εργασία

Το **πλάνο-σχεδιάγραμμα** της εργασίας:

Σημαίνει ένας πίνακας περιεχομένων που αντιστοιχεί, όσο το δυνατόν, στη δομή της εργασίας μας και διευκολύνει να:

- Βάλουμε σε τάξη τις ιδέες μας
- Κατανοήσουμε εάν έχουμε σαφή εικόνα του θέματος που πρέπει να επεξεργαστούμε

Βεβαίως τον πίνακα αυτό, τον αλλάζουμε συνέχεια, τον εμπλουτίζουμε, τον διαφοροποιούμε καθώς η εργασία μας προχωρά και ολοκληρώνεται

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ –ένα μοντέλο

Φάση σχεδιασμού

- 1. Προσδιορισμός πεδίου έρευνας
- 2. Επιλογή θέματος
- 3. Επιλογή προσέγγισης
- 4. Εκπόνηση σχεδίου μελέτης: Ανάλυση θέματος/ερευνητική πρόταση

Φάση εκτέλεσης

- 5. Βιβλιογραφική έρευνα
- 6. Συλλογή δεδομένων / αποτελεσμάτων
- 7. Ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων / αποτελεσμάτων
- 8. Παρουσίαση αποτελεσμάτων

Εκπόνηση σχεδίου μελέτης

Με βάση το σχεδιάγραμμα της εργασίας μας προχωρούμε σε ένα **πρώτο κείμενο**:

- Συντάσσω ένα γραπτό κείμενο αρκετά συνοπτικό με το οποίο παρουσιάζω στον επόπτη καθηγητή το θέμα μου και φυσικά την ερευνητική μου πρόταση
- Δηλώνω τις προθέσεις μου και δεσμεύομαι ως προς την πραγματοποίηση της εργασίας
- Με βάση αυτό το κείμενο πραγματοποιούνται και οι πρώτες κατευθυντήριες συζητήσεις με τον καθηγητή, συναποφασίζεις τη δομή της εργασίας και τον τρόπο, τα βήματα για την ολοκλήρωσή της

Επισήμανση!

Τα κύρια είδη των προβλημάτων, τα οποία **ενδιαφέρουν τον άνθρωπο** και μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας είναι **αναρίθμητα**. Μεταξύ αυτών σημαντικότερα θεωρούνται αυτά που:

- Μπορούν να απαντηθούν χωρίς επιστημονικές μεθόδους, ή είναι δύσκολο να απαντηθούν ακόμη και με τη χρήση επιστημονικών μεθόδων
- Μπορούν να απαντηθούν με τη χρήση επιστημονικών μεθόδων, χωρίς αυτό κατ' ανάγκην να σημαίνει ότι οι λύσεις που προκύπτουν είναι ικανοποιητικές και οριστικές

Τα μέρη της εργασίας- πρόλογος

Η σημασία του **προλόγου**:

- Πολλές φορές στις εργασίες συναντάμε ένα μικρό πρόλογο που η έκτασή του δεν ξεπερνά τις δύο παραγράφους
- Στον πρόλογο εκθέτουμε κυρίως τον προβληματισμό μας, την υπαρκτή εκείνη συνθήκη, που μας οδήγησε στην επιλογή του θέματός μας
- Αναφέρουμε το σκοπό, χωρίς να τον αναλύσουμε, καθώς αυτό θα γίνει πιο αναλυτικά στην εισαγωγή

Τα μέρη της εργασίας- πρόλογος

Η σημασία του **προλόγου**:

- Ο πρόλογος μπορεί και να απουσιάζει από μια εργασία
- Θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε τον πρόλογο σαν ένα αφηγηματικό σχόλιο του ερευνητή για το θέμα του, η δήλωση της αφορμής που τον οδήγησε στην διερεύνηση του συγκεκριμένου θέματος

Παράδειγμα προλόγου I

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι φυσικές επιστήμες κατέχουν θέση πρωτεύουσα στην εκπαίδευση. Η αξία τους έγκειται τόσο στις γνώσεις που προσφέρουν, όσο και στον τρόπο διδασκαλίας τους που βοηθά τους μαθητές να αποκτήσουν το επιστημονικό γίγνεσθαι, δηλαδή να κατακτήσουν την επιστημονική μέθοδο και να αποκτήσουν την νοοτροπία του επιστήμονα. Τα στοιχεία αυτά είναι τελείως απαραίτητα για τη δημιουργία των επιστημονικά καλλιεργημένων πολιτών του μέλλοντος, που θα στηρίζουν τις αποφάσεις τους σε αντικειμενικά δεδομένα. (Κόκκοτας (1989), σελ. 3).

Σημαντική βοήθεια για τους δασκάλους στη διδασκαλία τους είναι η γνώση των προϋπαρχουσών ιδεών, που φέρουν τα παιδιά για το προς διδασκαλία φυσικό φαινόμενο και που συχνά διαφέρουν από αυτές του επιστήμονα φυσικού. Ξέροντας ο δάσκαλος εκ των προτέρων τις ιδέες αυτές των παιδιών, μπορεί να οργανώσει πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία του και να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει.

Στην παρούσα εργασία μελετήθηκαν οι απόψεις των μαθητών σχετικά με την θερμότητα και την θερμοκρασία, καθώς και ο επηρεασμός των απόψεων αυτών από το φύλο και το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο της περιοχής του σχολείου τους.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον επίκουρο καθηγητή του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Π. Κόκκοτα, για την αμέριστη συμπαράστασή του, ηθική και επιστημονική, στην πραγματοποίηση και ολοκλήρωση της ερευνητικής αυτής εργασίας. Τέλος, θα ήταν παράλειψη να μην ευχαριστήσω τους διευθυντές των σχολείων, τους δασκάλους και τους μαθητές για τη βοήθεια που μου παρείχαν κατά τη διεξαγωγή της έρευνας.

Παράδειγμα προλόγου II

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αυτοεκτίμηση είναι ένα συναίσθημα πολύπλευρο καθότι επιδέχεται πολλές και διαφορετικές μεταξύ τους ερμηνείες και αναλύσεις. Παρότι ενδεχομένως φαντάζει κάπως παράδοξο, με την αυτοεκτίμηση ασχολείται και η φιλοσοφία στα πλαίσια μάλιστα της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η ιδέα για την εναλλακτική αυτή προσέγγιση ήταν και ένα από τα κίνητρα να μελετήσω το συγκεκριμένο θέμα και να εξετάσω την αυτοεκτίμηση από μία διαφορετική οπτική γωνία.

Στη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής μου εργάστηκα έχοντας την πολύτιμη βοήθεια της επιβλέπουσας καθηγήτριάς μου κυρίας Ρένιας Γασπαράτου η οποία με καθοδήγησε από την αρχή ως το τέλος. Μου έδειξε εμπιστοσύνη, με ενθάρρυνε και με συμβούλευσε συμβάλλοντας με τον καλύτερο τρόπο ώστε να ολοκληρωθεί η διπλωματική μου εργασία για τα οποία την ευχαριστώ θερμά.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής τον κύριο Θανάση Καραλή, την κυρία Μαρίντα Εργαζάκη και την κυρία Ρένια Γασπαράτου.

Παράδειγμα προλόγου III

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015 - 2016 στο πλαίσιο του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, με τίτλο: «Η έννοια της ηθικής στην επικοινωνία κατά τον Jürgen Habermas». Με την εργασία αυτή θα αποπειραθώ να αναλύσω την επικοινωνιακή θεωρία του Habermas, με κύριο θέμα την ηθική του διαλόγου και τις προεκτάσεις αυτής. Μια σημαντική σύνδεση είναι αυτή της ηθικής του διαλόγου με τη διαβουλευτική δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Προτάσσεται γενική εισαγωγή, στην οποία παρουσιάζεται συνοπτικά το περιεχόμενο της εργασίας.

Κλείνοντας αυτό το προλογικό σημείωμα, αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Μιχαήλ Παρούση, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών, για την ουσιαστική βοήθειά του, τις εποικοδομητικές, γόνιμες παρατηρήσεις και χρήσιμες συμβουλές του, οι οποίες συνέβαλαν στην αρτιότερη διαμόρφωση της εργασίας μου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω στους αγαπημένους φίλους μου για την τεράστια υπομονή και κατανόηση που επέδειξαν κατά τη διάρκεια συγγραφής της πτυχιακής μου εργασίας.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τη βαθιά μου ευγνωμοσύνη στους γονείς μου για την αμέριστη στήριξη και ηθική συμπαράσταση σε όλο το διάστημα των σπουδών μου, στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας, στην επίτευξη του στόχου μου.

Τα μέρη της εργασίας-περίληψη

Η **περίληψη** απαραίτητο μέρος μιας επιστημονικής εργασίας εφόσον θέτει ουσιαστικά το θέμα της έρευνάς μας, τον στόχο και τα μέρη αυτής. Πιο συγκεκριμένα:

- Η περίληψη δεν μπορεί να απουσιάζει (σε αντίθεση με τον πρόλογο)
- Αποτελεί ένα κείμενο από 100-250 λέξεις (ανάλογα με την έκταση της εργασίας), σε μια ενιαία παράγραφο, σε ξεχωριστή

Τα μέρη της εργασίας-περίληψη

Η **περίληψη** εκθέτει τα ακόλουθα:

1. Το θέμα
 2. Τον στόχο και τους επιμέρους στόχους, αν υπάρχουν
 3. Το ερευνητικό ερώτημα ή τα ερευνητικά ερωτήματα
 4. Την μεθοδολογία
 5. Τα αποτελέσματα-συμπεράσματα
 6. Λέξεις κλειδιά
- Μπορούν βεβαίως να υπάρχουν διάφορες παραλλαγές στην διατύπωση μιας περίληψης, π.χ. να απουσιάζουν οι λέξεις κλειδιά (εξαρτάται από το περιοδικό που απευθύνεται η εργασία)

Παράδειγμα περίληψης I

Η εναρκτήρια συνάντηση στην εκπαίδευση ενηλίκων

The first meeting of adult learners in lifelong education

Περίληψη

Στην παρούσα μελέτη γίνεται αναφορά στο γενικό πλάνο της εναρκτήριας συνάντησης το οποίο καθορίζεται από τον εκπαιδευτή και επικουρικά παρουσιάζεται σχηματικά σε πίνακα ανάλογα με την θεωρία και το μοντέλο εκπαίδευσης που υιοθετεί ο εκπαιδευτής. Γενικότερα σκοπός του εκπαιδευτή δεν είναι μόνο η μετάδοση γνώσεων, αλλά και της υποκίνησης της αναζήτησής τους εκ μέρους των εκπαιδευομένων. Επιπλέον στόχος του εκπαιδευτή είναι η εμπύχωση των εκπαιδευομένων και της διευκόλυνσής τους στη διαδικασία της μάθησης . Ως συντονιστής της εκπαιδευτικής διαδικασίας έχει την υποχρέωση να εντοπίζει όλα εκείνα τα φαινόμενα που σχετίζονται με τη δυναμική των σχέσεων που δημιουργούνται μέσα στην ομάδα .

Λέξεις κλειδιά: εναρκτήρια συνάντηση, εκπαίδευση ενηλίκων

Abstract

This paper is concerned with a general framework for the first meeting of adult learners in lifelong learning determined by the educator, who, to assist in the learning process presents a table depending on the educational theory and model adopted by the educator. The goal of the educator is not only to transfer knowledge but also to urge the learner to search for knowledge himself. A further goal of the educator is to encourage the learner and facilitate the learning procedure. As the coordinator of the learning process, he is under an obligation to exploit the diverse relationships created within the group.

Keywords: first meeting, adult learning

Παράδειγμα περίληψης II

«ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥΣ ΣΤΗΝ ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΟΣ»

Περίληψη

Το παρόν πόνημα πραγματεύεται την αρχή της αβεβαιότητας ως σύλληψη των αρχαίων Ελλήνων Σκεπτικών και ως θεμελιώδες αξίωμα της Κβαντομηχανικής, δύομισυ χιλιάδες χρόνια μετά, για το οποίο ο Γερμανός Φυσικός Heisenberg τιμήθηκε το 1932 με το βραβείο Νόμπελ Φυσικής. Ειδικότερα, το εγχείρημα σπονδυλώνεται σε δύο άξονες. Αφ' ενός, επιχειρείται να καταδειχθεί πώς οι Σκεπτικιστές μέσω του απρόβλεπτου, του τυχαίου και των πιθανοτήτων τορπίλλισαν την αιτιοκρατία, και αφ' ετέρου, πώς η Κβαντική Φυσική παραδεχόμενη το απροσδόκητο ανέτρεψε τον ντετερμινισμό. Τοιουτοτρόπως, μέσω της πάλης της έρευνας και της καθαρής λογικής, αναδεικνύεται η αρχή της αβεβαιότητας, τόσο από τους αρχαίους Φιλοσόφους, όσο και από τους σύγχρονους Φυσικούς, ως βασική συμπαντική αρχή και ως δρόμος προς το εύτακτον της αταξίας. Εν κατακλείδι, αποδεικνύει την ανάγκη της διαλεκτικής των επιστημών, κυρίως σήμερα που η εξειδίκευση και ο μερισμός προσέκρουσαν σε αδιέξοδο.

Λέξεις κλειδιά: Ολισμός, αβεβαιότητα, απροσδόκητο, πιθανότητα, σχετικότητα

Παράδειγμα περίληψης III

Αντιλήψεις εκπαιδευτικών για το σχεδιασμό και την αποτίμηση των εικαστικών δραστηριοτήτων στην προσχολική εκπαίδευση: η εκτίμηση του «ωραίου» ως κριτήριο αναφοράς

Περίληψη

Πολύ συχνά στη σχολική πρακτική και ιδιαίτερα στην προσχολική εκπαίδευση, το περιεχόμενο των εικαστικών δραστηριοτήτων σχεδιάζεται, εφαρμόζεται και αξιολογείται με προσδιορισμούς που αναφέρονται στις κατηγορίες του «ωραίου», όπως αυτό νοείται σε κάθε περίπτωση. Κατά συνέπεια η αξιολόγηση και η ανατροφοδότηση της εκπαιδευτικής πράξης, κρίνονται πρωτίστως με βάση μία αισθητική ποιότητα. Δημιουργείται έτσι μια συνθήκη που καθορίζει τον τρόπο διδασκαλίας της εικαστικής αγωγής, αλλά και επηρεάζει την ανάπτυξη συγκεκριμένων αισθητικών κριτηρίων των παιδιών, με την σταδιακή προσαρμογή τους σε ένα προσδιορισμένο πρότυπο. Στη βάση αυτής της προσέγγισης βρίσκεται μια φορμαλιστική αντίληψη για την τέχνη και τη διδασκαλία της, σύμφωνα με την οποία το καλλιτεχνικό έργο προσδιορίζεται με βάση τη μορφή του, που πρέπει να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα κριτήρια με καθολική ισχύ.

Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνηθούν οι πτυχές και το εύρος της συγκεκριμένης πρακτικής, η επίδρασή της στα χαρακτηριστικά και την ποιότητα των προσφερόμενων δράσεων, να προσδιοριστεί κατά πόσο αυτή συνιστά μια συνειδητή επιλογή από την πλευρά των εκπαιδευτικών και σε ποιο βαθμό συνδέεται με τις θεωρητικές προσεγγίσεις της εικαστικής αγωγής. Μεθοδολογικά βασιστήκαμε στη διαδικασία των συνεντεύξεων από ενεργούς εκπαιδευτικούς της ευρύτερης περιοχής των Πατρών. Οι συνεντεύξεις αυτές ήταν ανοικτού τύπου, καθώς πέραν των προσδιορισμένων ερωτήσεων επιτρεπόταν στον συνεντευξιζόμενο να παρεκκλίνει αναπτύσσοντας προσωπικές του απόψεις και θεωρήσεις.

Παράδειγμα περίληψης V

Η έννοια της ηθικής στην επικοινωνία κατά τον Jurgen Habermas

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχο της παρούσας πτυχιακής εργασίας αποτελεί η ανάλυση της επικοινωνιακής θεωρίας του Jürgen Habermas - ενός από τους πιο διακεκριμένους φιλοσόφους και κοινωνιολόγους της εποχής μας - με κύριο θέμα την ηθική του διαλόγου και τις προεκτάσεις αυτής. Υπό το πρίσμα της επικοινωνιακής θεωρίας, αναπτύσσεται η ερμηνεία των ιδεών του Habermas αναφορικά με τις διεργασίες του διαλόγου, ο οποίος ανάγεται σε εργαλείο αλληλόδρασης μεταξύ των υποκειμένων και αποτελεί τη βασική συνιστώσα ανάδυσης και ανάδειξης της διϋποκειμενικότητας. Μέσα από τη συγκεκριμένη μελέτη προκύπτει σύνδεση της ηθικής του διαλόγου με τη διαβουλευτική δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Αποδίδεται σημαίνουσα βαρύτητα στην ηθική του διαλόγου, διότι συνδέεται άμεσα με την καθημερινή ζωή του ανθρώπου, αφού αποτελεί σημείο αναφοράς σε ποικίλους τομείς του βίου του. Μέσω της επικοινωνιακής ηθικής το άτομο δύναται να μετεξελιχθεί σε πραγματικό πολίτη, αλλά και σε καλύτερο άνθρωπο.

Παράδειγμα περίληψης V

Λέξεις κλειδιά: Γιούργκεν Χάμπερμας, Επικοινωνιακή, θεωρία, Ηθική του διαλόγου, Κράτος δικαίου, Διαβουλευτική Δημοκρατία

Παράδειγμα περίληψης VI

Το ψέμα στον Καντ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία καταπιάνεται με την ανάλυση του προβλήματος της ψευδολογίας στον Καντ, όπως αυτό παρουσιάζεται από τον φιλόσοφο σε τρία, κυρίως, σημεία του έργου του. Το πρώτο είναι το άρθρο του «Για ένα υποτιθέμενο δικαίωμα να ψεύδεται κανείς από φιλανθρωπία» (1797), το δεύτερο Τα Θεμέλια της Μεταφυσικής των Ηθών (1785) και το τρίτο Η Μεταφυσική των Ηθών (1797). Εφόσον, για τον Καντ, μια πράξη, για να είναι ηθικά επιτρεπτή, θα πρέπει να μπορεί να περάσει με επιτυχία τον έλεγχο της Κατηγορικής Προσταγής, για να διαπιστώσουμε εάν η ψευδολογία είναι ηθικά επιτρεπτή, την υπάγουμε στον έλεγχο των τριών διατυπώσεων της Κατηγορικής Προσταγής. Οι διατυπώσεις αυτές είναι: α) η διατύπωση του Καθολικού Νόμου, β) η διατύπωση της Ανθρωπότητας και γ) η διατύπωση του Κράτους των Σκοπών.

Λέξειςκλειδιά: Καντ, Ψευδολογία, Ψέμα, καθήκον, Αλληθολογία, κατηγορική προσταγή, Διατύπωση καθολικού νόμου, Διατύπωση ανθρωπότητας, Διατύπωση κράτους των σκοπών

Παράδειγμα περίληψης VII

Ο φόβος του θανάτου στην Ηθική Φιλοσοφία του Επίκουρου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην ανά χείρας εργασία θα ασχοληθούμε με το φόβο του θανάτου. Ο στόχος είναι να δούμε κατά πόσον ο φιλόσοφος είχε δίκιο να υποστηρίζει πως ο θάνατος δεν είναι τίποτε για μας.

Λέξεις κλειδιά: Επίκουρος, Ηθική φιλοσοφία

ABSTRACT

Was Epicurus right about his thesis that death is nothing to us?

KEY WORDS: Epicurus, Moral philosophy